

|||||

ZAŠTO BOG DOPUŠTA ZLO?

dr A. E. Wilder Smith

|||||

Sadržaj

<u>Predgovor</u>	1
<u>PRIGOVORI JEDNOG PROFESORA</u>	2
<u>KATEDRALA U KELNU I POREKLO ZLA</u>	7
<u>ZASTO TO BOG DOPUSTA?</u>	11
<u>PORESKA OBAVEZA I DOBROVOLJNO DAVANJE</u>	15
<u>LJUBAV KAKVOM JE ZAMISLJA BOG</u>	17
<u>KADA STARI SVET PRODE</u>	24
<u>Nekoliko reci o piscu</u>	26

Predgovor

Mnogi smatraju da je čovekov problem patnje i bola jedan od najvećih dokaza postojanja Boga. Nije li ovaj problem veći nego ikad ranije, ili nam se takvim barem čini biti? Danas, se užasno stanje sveta, putem televizije, svako veče "donosi" pred oči miliona ljudi. Današnji svet se suočava sa pretnjom modernog rata, sa oružjem koje može uništiti celokupnu baštinu prošlih civilizacija, razoriti sadašnju delikatnu ekološku ravnotežu biosfere i putem radijacije uništiti sav genetski potencijal budućnosti. Zbog ovih i mnogih drugih razloga, pitanje zla u svetu je postalo jedno od najaktuelnijih.

Dok hrišćani citiraju Psalme o nebesima koja pokazuju slavu Božju, o zemlji koja je delo Njegovih prstiju i čoveku kao kruni Njegovog stvaranja. Dotle se savremeni čovek muči sam sa sobom i svađa sa Bogom zbog ovog i ovakvog sveta, koji za Njega, ne može skoro ništa reći u prilog slavi Božjoj. Današnji čovek, zapravo, poziva Boga na odgovornost; traži od Boga, ako ga uopšte ima, da opravda sebe zbog stanja u kome se nalazi Njegov svet. Oni koji su otvoreniji razmišljaju: "Ako postoji Bog i ako je dobar, On bi sigurno učinio svoja stvorenja savršeno srećnima; a ako je taj Bog svemoguć, On može onda uraditi sve što hoće. Ali, Njegova stvorenja nisu sretna. Dakle, Bogu nedostaje dobrota ili moć, ili i jedno i drugo, ili ga, na kraju, uopšte nema."

Autor ove knjige razmišlja upravo o ovim pitanjima. Pristupa im sa namerom, ne da bi zadovoljio neke stručno teološke principe, već da prosečnom čoveku pred kojim stoje ovakva pitanja, pokaže kako i pored toliko zla ipak ima nekoliko dobrih razloga za verovanje da iza ovog i ovakvog sveta postoji dobar i svemoćan Bog.

PRIGOVORI JEDNOG PROFESORA

"Čudim se", reče profesor svom kolegi, "kako razuman čovek može verovati u dobrog, sveznajućeg i svemoćnog Boga i još ga smatrati osobnim?" Tako mnogi ljudi reaguju, na veru iskrenog hrišćanina. I dalje bi verovatno nastavili:

"Još bi nekako mogao razumeti njihovo oduševljenje Bogom dok gledam prelep izlazak sunca u brdima, cveće dok cveta ili razdragane mladiće i devojke. Ali, postoji i druga strana medalje, stvarno su veoma ograničeni. Šta reći o mački koja ulovi miša, igra se sa njim, muči ga i na kraju pojede? Šta reći o mladoj majci koja umire od raka, čije telo ima miris raspadanja pre smrti?

Šta reći o smrtnoj borbi oca koji ostavlja nezbrinutu decu? Zar je i to mudrost i dobrota njihovog Boga koji 'sve vidi i sve zna?' Šta reći o starahotama rata, pogotovo modernog? Milioni ljudi mučeni u koncentracionim logorima, otrovani u gasnim komorama, a mnogi od njih su bili Jevreji, Božji izabrani narod. Takve zločine bi zabranili čak i bezbožni ljudi, da su mogli; a njihov svemogućí Bog je to godinama dozvoljavao. Reci mi šta misliš?"

Nastavio je profesor dalje: "O stalnim mučnim situacijama koje vrebaju svuda u prirodi? Evo, na primer, prenošenje malarije. Zar to nije izmišljeno samo zato da se muči životinja koja hrani parazita? Iz svega ovoga se može zaključiti da je Bog Stvoritelj, ako uopšte postoji, istovremeno i dobar i loš, a to je besmisleno. U takve gluposti ne mogu verovati! Kad bi Bog bio svemogućí, i dobar, ne bi dozvolio toliko dobrote i lepote, a istovremeno toliko proračunatog zla na zemlji. To podriva temelje vere.

Još manje je verovatna stara bajka o Sotoni, i o tome da je on, navodno, izvor svakog zla. Svemoćni Bog bi sklonio Sotonu na samom početku. Ako ga ne možemo sprečiti, onda je i đavo nekakav bog. Tako dolazimo do jednostavnog zaključka da bogovi u nebu ratuju međusobno. Ove ideje su odavno prevaziđene, zbog stalnog napredovanja ljudske misli."

"Pre sam često govorio", nastavio je posebno ističući, "da sam agnostik i ne znam ništa o natprirodnim pojavama. Pošto sam sada stariji, uverio sam se da sam ustvari ateista. Ja uopšte ne verujem u Boga, bio on dobar ili loš. Verovanje u Boga donosi samo nove teškoće a ne rešava stare. Od danas se ne želim time uopšte opterećivati. Osim toga, ne mogu razumeti kako inteligentan i pošten čovek može misliti drugačije od mene."

Zar ne postavljaju danas sasvim ista pitanja mnogi ljudi koji razmišljaju o problemu zla? Zašto je tako ako je Bog svemoguć? Ako je zaista Bog, Zašto ne zaustavi ratove, Zašto ne spreči laž, nepravdu, bedu i bolest u svetu? Pre nekoliko godina rekao mi je jedan student: "Verovao bi u vašeg boga kada bi stvorio neki bolji svet". Ako On voli ljude kao što Biblija kaže, zašto ne skloni svu ovu bedu, zašto ne uspostavi ravnotežu? Da je svemoguć, sve bi u trenutku promenio. Ako nije svemoguć, onda nešto nije u redu, onda nije Bog. Zašto bi smo se mi brinuli o Njemu, ako se On ne brine za nas.

Baš zato što Bog dopušta da pored dobra postoji i zlo, mnogi postaju ateisti, kao moj prijatelj, gore spomenuti profesor.

Ovakva pitanja nisu nova. To isto su se pitali Adam i Eva, kada im je, nakon pada u greh, počeo iz zemlje rasti korov. Zašto to Bog dopušta? Zar nas više ne voli? Jov je imao isto pitanje kada su ga snašle sve one nesreće.

On je Bog. Da je hteo mogao je sprečiti. Sigurno. On je svemoguć –

zato što je Bog. Da li nas On još uvek želi? Hoće li se još brinuti za one poput Jova? Ako ne, zašto bi se Jov brinuo za Njega i služio Mu? Možda je bilo još mnogo znakova, u životu Adama i Jova, koji su ukazivali na to da se Bog za njih brine, iako im je iz zemlje raslo trnje i korov, iako su imali katastrofalan porodični život. Više nije bilo ni jedne jasne slike; samo dokazi za i protiv Božje ljubavi.

Tako se davno pojavilo pitanje koje se i danas postavlja: "Zašto verovati u dobrog Boga i pouzdati se u Njega iako je pun protivrečnosti?" Jedan fizičar postavio mi je to pitanje ovako:

"Zašto je Bogu toliko stalo do naše vere u Njega, da je čini najvažnijim uslovom za ulazak u Njegovo kraljevstvo? Vera nije ništa drugo nego posledica uveravanja samog sebe da se nešto prihvati kao istina, iako je to već dokazano kao neistina. Izgleda, dakle, da Bog veoma ceni to što se kosi sa ljudskom pameću i razumom. On, naime, ograničava jednu od naših najvećih sposobnosti: mogućnost izvođenja dokaza i postupanja prema njima. Vera se pouzdaje u nešto nevidljivo, dokazuje to što se ne može dokazati."

Drugačije formulirano, pitanje ovog fizičara bi glasilo: "Zašto Bog traži kao uslov za milost čovekovu veru, iako je puno dokaza o Njegovom nepostojanju?"

Vratimo se našoj prvoj misli koja glasi: Kada jedno te isto biće dozvoljava i planira dobro i zlo, isto tako i lepo i ružno, onda je ozbiljno razmišljanje o tom biću nemoguće sposobnostima koje su nam date.

Pre nego što nastavimo, evo šta Biblija odgovara na to. Prvo poglavlje poslanice Rimljanima kaže potpuno jasno i beskompromisno da u Božjem stvorenju nema nikakvih suprotnosti. Ono nam pruža jedinstvenu predstavu o Bogu. On je veličanstven, svemogućí Bog Stvoritelj i ceo svemir govori samo o Njegovoj slavi:

"Jer što se može doznati za Boga, poznato je njima, jer im je Bog dao da to poznaju. Posle stvorenja sveta, nevidljiva savršenstva Božja, večna moć njegova i božanstvo njegovo, vide se zaista u delima njegovim. Oni se zato ne mogu opravdati." (Rimljanima 1,19–20)

Prema tome, Biblija uči da čovek koji posmatra svemir nema opravdanja, ako odbacuje istovremeno da iza toga primeti divnu moć večnog Božanstva. Jer dok posmatra vidljivo on ne zaključuje ništa o nevidljivom. Biblija ide još korak dalje kad u istom poglavlju (***Rimljanima 1,21***) uči da čovek koji vidi Boga u Njegovim tako slavnim delima, a ne zahvali Mu i ne slavi Ga, i ne oseća se nadvladan čudima koja govore o mudrosti Stvoritelja. Onda, takav čovek okreće svoje misli prema ništavilu i njegovo nerazumno srce biva potamnelo. To znači da, ako se neki čovek posmatrajući svemir, ne ispuni zahvalnošću prema Bogu i ne postane Mu veran, postaće nesposoban svojim razumom otkriti bilo šta u svetu, tj. poludeće. Osim toga potamneće njegovo srce, tj. otupeće njegov moral. Ako neko ne postane veran Bogu, može se smatrati da je zloupotrebio svoju sposobnost razmišljanja; a svaka zloupotreba umanjuje tu sposobnost.

Moglo bi se zaključiti da Sveto pismo ne pokazuje mnogo simpatije za ljude koje vlastiti razum sprečava da veruju u Boga, kao što je gore spomenuto. Prema Bibliji, pogled na svemir bi trebao biti dovoljan svakom prosečno inteligentnom čoveku da se uveri u Božje postojanje i uzveruje.

Ostaje pitanje zašto Biblija zastupa to gledište, iako je očigledno da pametni ljudi u svetu ne postaju vernici pogledom na nebo, nego imaju najrazličitijih teškoća i odvrćanja od Boga.

Istraživanje vidljivog (***Rimljanima1,19***): ***"... što se može doznati za Boga"*** nije im otkrilo nevidljivo, nego ih je navelo da više uopšte ne veruju u nevidljivo, i zato odustaju od poštovanja nekog bića u

nevidljivom. Razloge za neverovanje nalaze u vidljivom svetu, koji pokazuje mnoge suprotnosti i greške, oni nevidljivo prosuđuju po vidljivom, tako da je onda smešno i nepotrebno dalje ozbiljno razmišljanje. U mnogim sredinama, zato, biti hrišćanin, znači biti čovek manje vredan. Pretpostavlja se da je hrišćanin nesposoban shvatiti suprotnosti i greške koje sadrži njegova, prilično naivna vera.

KATEDRALA U KELNU I POREKLO ZLA

Odgovaraju li gore navedene teškoće činjenicama? Stoje li na putu vere u biblijskog Boga zaista nesavladive teškoće? Možda će moj lični doživljaj najbolje odgovoriti na ova pitanja.

Pre drugog svetskog rata često sam posmatrao katedralu u Kelnu. Bio sam zadivljen tom gotskom građevinom. Ponekad sam satima posmatrao te divne stubove, prelepi krov sa visokim svodovima, srednjevekovne šarene prozore i orgulje. Što sam više posmatrao tu građevinu, tim sam se više divio arhitektima i zidarima koji su tokom jednog veka projektovali i izgradili ovu lepu građevinu. Očigledno je da su sve te skladne i prelepe linije zamislili stručnjaci koji su, ne samo stvorili geometrijsku strukturu te građevine, nego su imali i smisao za lepotu. Ne samo da je katedrala bila prelepa, nego je i kvalitet izgradnje bio prvoklasan. Divio sam se našim precima dok sam posmatrao delo njihovih ruku. Ako znamo da nisu svoj rad mogli olakšati modernim građevinskim mašinama, onda je njihov rad pravo čudo.

Lepota ove katedrale, bez sumnje govori nešto i o duhu njenog projektanta. Besmisleno je pretpostavljati da je tako dobro smišljena građevina mogla izrasti sama od sebe, a da nije najpre nastala u duhu projektanta.

U drugom svetskom ratu Keln je bio meta žestokih vazdušnih napada, više nego bilo koji grad U Zapadnoj Evropi. Katedrala se nalazila neposredno pored teretne železničke stanice, koja je redovno bombardovana, pa je i ona mnogo puta bila pogođena i teško

oštećena.

Još i danas se sećam razočarenja koje sam doživeo u jesen 1946. Kada sam posle rata video katedralu. Oba tornja su stajala, ali je zato sve oko njih bila velika gomila ruševina. Sve oko katedrale je bilo sravnjeno sa zemljom. Iz daleka tornjevi su još dobro izgledali, ali iz blizine su se na njima videle ogromne rupe. Masu betona i gomilu cigli je trebalo uzidati u samo jednu jedinu rupu, a bilo ih je mnogo. Krov je bio razrušen, orgulje uništene, prozori po ispadali, a svuda unaokolo je bilo građevinskog materijala pretvorenog u bezličnu prašinu, ogromni kameni blokovi su delimično pokrivali rupe nastale od bombi. Ova slika razaranja ostavila je na mene dubok utisak, jer sam se sećao pređašnje predivne lepote i sklada.

Dok su mi misli prolazile kroz glavu, nikako nisam mogao povezati ruševinu ove, nekada tako lepe građevine, sa sposobnošću arhitekta ili graditelja koji su je gradili. Takođe nisam posumnjao u njihovo postojanje, zato što je sada njihovo delo predamnom ležalo u ruševinama. Ostaci građevine su čak mnogo jasnije pokazivali kako je ona bila dobro zamišljena. Još uvek su stajali moćni visoki stubovi, prelepi lukovi rađeni u gotskom stilu; čak su i rupe od bombi otkrivale kako su arhitekti dobro zamislili, a graditelji stručno sagradili. O tome su svedočili čak i unutrašnji delovi ove ruševine, koji su bili sakriveni ljudskom oku vekovima. Moglo bi se reći da je razorena građevina još bolje govorila o genijalnom planiranju i konstrukciji. Na njoj nije bilo ukrasa od gipsa koji spolja izgledaju lepo a iznutra su ružni, kao što se to može videti na drugim zgradama.

Verovatno niko ne bi optužio graditelje da su sagradili ruševinu. Sasvim je jasno da katedrala nikad nije bila zamišljena ovakvom, u ruševinama. Nije teško razlikovati ono što je planirano od ovih ruševina.

Iako je katedrala, u ovakvom stanju, istovremeno prikazivala

savršenstvo i nered, ta činjenica nas ne može navesti na ovakve zaključke: (1) To što je katedrala razrušena govori da ne postoji njen graditelj i stvaralački duh. (2) Pošto je katedrala sada ruševina, više se ne mogu prepoznati karakteristične oznake stvaraoca koji ju je zamislio.

Bombardovana katedrala podseća me često na stanje u kome se nalazi današnji čovek. Zbrka reda i haosa, lepote i ružnoće, ljubavi i mržnje, sve je pomešano i nerazmrsivo povezano. Želim da vas podsetim kako bi bilo nelogično zaključiti da, zbog takvog stanja sveta, čovek nije delo nikakvog Stvoritelja. To je zaključak našeg ateiste. Setimo se kako je rekao da u svetu ne vidi ništa osim suprotnosti, i zato sasvim isključuje iz svojih misli pojam o Bogu.

Dakle, moguće je u takvom neredu prepoznati karakteristične oznake Duha koji je stvorio prirodu. Prilično je lako razlikovati planirani red od nereda koji je nastao u svetu. U ruševinama je često jasnija stvarna namera graditelja nego li na neoštećenoj zgradi. Naprimer, istraživanje kancerogenih ćelija otkrilo je mnoge neslućene tajne o izgradnji i strukturi zdravih ćelija, koje se inače najverovatnije ne bi otkrile.

Dakle, iako je čovek prožet i dobrom i zlom, ipak moramo zaključiti da postoji njegov Stvoritelj, i da su u čoveku vidljiva svojstva Njegovog Duha.

Ateisti i agnostici tvrde da se pogledom u svemir ne može ništa saznati o Stvoritelju, a navode kao razlog za to istovremeno postojanje i dobra i zla u svemiru. Očigledno je da je takva tvrdnja nelogična. O tome govori i prvo poglavlje poslanice Rimljanima, gde se govori da su bolest, smrt, mržnja itd. Spoljašnji znaci stanja "nereda" i da se vrlo lako razlikuju od zdravlja, života, ljubavi, lepote itd. Koje su karakteristike prvobitnog, nenarušenog stanja.

Ovo poglavlje poslanice Rimljanima govori da Božje stvorenje, pa čak i

"palo" ili "razoreno" sasvim dovoljno govori o Bogu, da bi svakog poštenog čoveka, koji misli svojom glavom, navelo na zahvalnost i obožavanje, koje je logično i zasniva se na prihvatanju činjenica.

ZAŠTO TO BOG DOPUŠTA?

Nesavršenost našeg upoređenja sa katedralom je u tome što su njeni graditelji odavno mrtvi i zato nisu mogli sprečiti bombardovanje svog majstorskog dela. Bog nije mrtav. Zato se sa pravom postavlja pitanje zašto svemogući Bog koji, kako verujemo ljubi svoja stvorenja, ne spreči "bombardovanje", t.j. uništavanje svog dela?

Pitanja ove vrste postavljaju oni koji ne žele pažljivo razmisliti o tome kako se pojavljuje ljubav ili bilo koja druga vrednost. Razmišljanje o tome pomoći će nam da veoma lako i brzo rešimo problem – pitanje.

Zato ćemo kao uvod u razmatranje postaviti pitanje: šta je sadržaj ljubavi i vrednosti uopšte? Naravno, ne možemo ovde sve reći o Božjoj ljubavi, jer je ona beskonačna i neizreciva. Zato ćemo o njoj govoriti samo ako se tiče našeg glavnog problema.

Zbog svoje ograničenosti mi i ne možemo u potpunosti razumeti Božju ljubav koja ne poznaje granice. Zato nam je Bog objavio svoju ljubav u obliku koji možemo razumeti, dao nam je primer ljudske ljubavi verenika i verenice. Ljubav Isusa Hrista prema ljudima se često upoređuje sa ljubavlju mladića prema devojci. Hrist je u Bibliji više puta prikazan kao ženik a Crkva kao Njegova nevesta.

Kako se rađa ljubav između mladića i devojke? Jednog lepog dana ugleda mladić devojku i oseti naklonost prema njoj. Ona to u početku ne primećuje sve dok joj se on ne počne udvarati.

Pre nego udvaranje počne, ljubav je obično jednostrana, i mladića obično interesuje hoće li devojka odgovoriti na njegovu pažnju. Kada

devojka primeti njegovu naklonost, mora da odluči da li će je prihvatiti ili ne. Ona će o tome vrlo pažljivo razmisliti i možda se posavetovati sa roditeljima ili drugaricama. Ako shvati da može odgovoriti na njegovu naklonost i da ga može voleti, uskoro će se oboje sastati i biće to velika radost dva srca koja su se u ljubavi predala jedno drugom.

Pogledajmo, na ovom primeru, šta je sve bilo potrebno da bi se rodila uzajamna ljubav:

(1) Mladić se morao udvarati devojci. Ako bi se umesto toga pojavilo nasilje, prestala bi sva radost i ljubav, i umesto toga došli bi bol i mržnja u srce. Po svemu sudeći ljubav počiva na slobodnom uzajamnom pristanku, i ona apsolutno poštuje slobodnu volju obe strane. Uslov za istinsku obostranu ljubav je sloboda i uzajamna odluka obadve strane.

Kad je Elijezer, sluga Avramov, dobio pristanak Rebekinih rođaka da ona postane Isakovom ženom (**1. Mojsijeva 24**), hteo ju je jednostavno povesti sa sobom. Ali njeni rođaci su znali da njihov pristanak nije dovoljan za ženidbu, i zato su zahtevali da se Rebeka sama izjasni pred čitavom porodicom hoće li Isaka za muža ili ne. Tek kad je ona sama odlučila da pristaje i njeni rođaci su pristali na ženidbu.

Taj isti uslov postavlja se i u civilizovanim zemljama. I mladić i devojka moraju javno potvrditi da su se slobodno odlučili na brak svojim "DA".

(2) Ako se zanemari ova jednostavna činjenica, doći će do teških posledica koje su očigledne u ljubavnoj priči o Amnonu i Tamari (**2. Samilova 13**). Amnon se zaljubio u lepu princezu Tamaru, ali mu je nedostajalo strpljenja da joj se udvara i tako pridobije njenu ljubav. Pretvarao se da je bolestan i tako lukavstvom uspeo ostati sa njom nasamo, i tada ju je prisilio. Ljubav koja ne zna čekati i nije ljubav nego strast. Posledica takvog ponašanja bila je da se njegova vatrena

"ljubav" u trenutku promenila u žestoku mržnju (**2. Samuilova 13,15**). Tamarino srce bilo je utučeno i **"ona je ostala usamljena u kući svoga brata Avesaloma"** (**2. Samuilova 13,20**). Mlada devojka u takvim slučajevima obično mnogo više trpi nego mladić. Zato je vrlo važno vaspitavati decu i omladinu toleranciji i poštovanju, a takođe i tome da žene i devojke nisu igračke, nego ličnosti koje treba poštovati.

Zaključujemo iz ovoga daje za ljubav potrebna potpuna sloboda. Kad kažemo ljubav, ne mislimo samo na fizičko sjedinjenje koje može biti posledica strasti, nego na sjedinjenje tela, duše i duha. Samo fizičko sjedinjenje bez sjedinjenja duše i duha je greh, koji je često uzrok mnogih duševnih bolesti. Ako jedan od partnera primeni silu, ubrzo prestaje iskrena ljubav i umesto nje se javlja mržnja. Može se reći da je uslov za pravu ljubav potpuna sloboda koja dopušta slobodan izbor.

(3) Biblija uči da je sam Bog ljubav. Zato što je On ljubav, traži za uzvrat čistu i iskrenu ljubav sa naše strane. Samo tako može biti ljubav zadovoljena ako je uzajamna. Govoreći slikovito, Bog kao ženik se udvara nama jer želi zadobiti ljubav svoje neveste, Crkve. On nam ne može nametnuti ljubav, ne može nas prisiliti na ljubav, jer je to protivrečno samoj prirodi ljubavi. Kao naš pravi prijatelj Bog je učinio sve da nam posvedoči o iskrenosti svoje ljubavi. U tom nastojanju poslao je svoga sina, Isusa Hrista, na zemlju, koji je postao čovekom i uzeo na sebe dobrovoljno smrt da bi nas oslobodio krivice i lanaca greha. Nema veće ljubavi od te da se položi svoj život za prijatelja. Isus Hrist u svojoj ljubavi prema čoveku čini još i više. On je položio svoj život za svoje neprijatelje i tako nam pokazao ljubav za koju čovek uopšte nije sposoban.

(4) Evo sada još jednog veoma važnog pitanja: Šta bi se dogodilo da je Bog stvorio čoveka tako da on nema moralnih obaveza, nego da samo automatski čini Božju volju, kao što se vrata otvaraju kada se upotrebi pravi ključ? Da je čovek tako stvoren da Bogu uzvraća ljubav na pritisak dugmeta da li bi to uopšte bila ljubav?

Pretpostavimo da nam je Bog oduzeo slobodu, da se odlučimo za ljubav i time osigurao našu ljubav. Pritisnuo bi dugme i mi bi smo mu iskazivali "ljubav" kao automati. Da li bi to zaista bila ljubav? Da bi bio sasvim siguran da ga volimo, Bog nam je dao mogućnost da se slobodno odlučimo na ljubav. Isto važi i za svaku drugu vrednost. Iako je Bog ljubav, on ipak ostavlja čoveku mogućnost da mu je ne uzvрати. Bog i danas želi učiniti kraljevstvo ljubavi na zemlji i na nebu, ali pri tome uzima mogućnost odbijanja ljubavi. Za ljubav je potrebna hrabrost, jer onaj koji prvi voli mora uzeti u obzir i mogućnost neuzvrćene ljubavi. Ljudi koji nisu ovako razmišljali o suštini ljubavi govore o Bogu kao diktatoru i misle da će On upotrebiti silu.

PORESKA OBAVEZA I DOBROVOLJNO DAVANJE

Razmotrimo još jednu vrlinu – davanje milostinje. Ako me siromah zamoli da mu dam novac za ručak i ja mu ga dam, činim nešto dobro. Ako se odredi da plaćam porez za zbrinjavanje siromaha i onih koji su u potrebi, i ja platim obavezni doprinos, tada to nije više nikakva vrlina, čak ako siromah i dobije isti novčani iznos posredno od mog doprinosu. U prvom slučaju dajem mu dobrovoljno tako da je to čin milosrđa. U drugom slučaju plaćam svoju poresku obavezu i to više nije nikakva vrlina, jer to moram uraditi.

Ako na primer, prisilim dete da bude "dobro" dok smo negde u poseti, ono će biti dobro, ali takva dobrota je površna.

Silom se ne može nikoga učiniti dobrim ili ga dovesti do vrline. Sila kao kazna za prestupnike je nužna i može koristiti, ali sama po sebi ne donosi ništa dobro.

U socijalizovanom svetu su sva "dobra dela" i dela ljubavi organizovana. Samim tim to prestaju biti dobročinstva, jer više nisu dobrovoljna. Treba još spomenuti da dobrovoljni davalac novca ili dobara dobija blagoslov. Sam Isus je rekao: "**blaženije je davati nego uzimati**".

Vežbanje u krotkosti i poslušnosti oplemenjuje i obogaćuje karakter i daje onome ko se u tome vežba, pravu radost i zadovoljstvo. Naprotiv, poreski obveznik plaća svoj porez jer mora a često to radi nerado i ne oseća nikakvu radost zbog toga, niti to oplemenjuje njegov karakter.

Domovi za siročad Džordža Milera izdržavani su dobrovoljnim priložima, a osoblje je tamo radilo dobrovoljno. Bila su to utočišta puna ljubavi, radosti i mira za hiljade napuštene dece. To je bila privatna ustanova. Pošto su danas sirotišta uglavnom izdržavana od poreza, i u njima radi zaposleno stručno osoblje, u njima se oseća hladnoća.

Država koja se brine za dobro svoga stanovništva, često guši dobročinstvo koje je ranije pokretalo ljude da osnuju privatne ustanove. Kada izostanu dobrovoljni prilozi i dobrovoljna služba, postoji opasnost da na takvim mestima izostane i ljubav.

LJUBAV KAKVOM JE ZAMIŠLJA BOG

Kada je Bog stvarao nebeski svet i anđele, hteo je stvoriti najbolje i osnovati kraljevstvo ljubavi. Uslov za takav svet je bio da se osigura njegovim stanovnicima puna sloboda. Anđeli i njihov poglavar Lucifer su imali mogućnost voleti svog Stvoritelja kao i druga nebeska stvorenja, ali su isto tako, se mogli odlučiti za suprotno – odbaciti ljubav i ne ljubiti. Biblija nas izveštava da je veliki deo anđela pošao za svojim poglavicom Luciferom, kada se ovaj odlučio, po svojoj slobodnoj volji, da ne ljubi svoga Stvoritelja. Anđeli su odbacili ljubav svoga Stvoritelja; postali su zli i došli pod osudu.

Postojanje zla u svetu svedoči o tome da su vrlina i dobro stvarno istiniti i da je ljubav zaista ljubav a ne, kako se često kaže, "skriveni oblik sebičnosti". Postojanje zla u svetu koji je stvorio svemogući Bog dakle svedoči da je Bog zaista ljubav.

Kada se Lucifer, poglavar anđela, u sebi odlučio na zlo, trudio se da i druge ubedi da pođu istim putem. Zato se približio Adamu i Evi koji su takođe imali slobodan izbor ljubavi. Desilo se da su i oni pogrešili u izboru, i okrenuli leđa Bogu. Postali su zli i uneli u svet greh i bol.

Zar sve ovo ne govori koliko Bog čoveka voli i ceni? Bog želi pridobiti našu ljubav i zato ozbiljno shvata našu odluku, nas same i našu ljubav. Prava ljubav uvek poštuje onoga čiju ljubav želi pridobiti. Za to Bog koristi najprirodnije sredstvo: poziva ljude "priprostim propovedanjem", bez velikih govora i umetničkog izražavanja. Bog govori jezikom koji je razumljiv i čoveku sa najmanjim obrazovanjem. Pošto je Božji cilj da zadobije naše pouzdanje i našu ljubav, ostavlja nam potpunu slobodu

da se sami odlučimo, i neće nas zaplašiti upotrebom sile koju koriste diktatori. Ne želi od nas učiniti moćne anđele, niti nas šalje kao duhovne pojave u druge svetove čija bi nas natprirodna sila i slava samo preplašila. Bog nas ne želi ničim prisiliti da prihvatimo Njegovu ljubav. Slično postupa i Isus kada čini čuda.

Moglo bi se zaključiti da Bog dopušta "bombardovanje" ljudi jer istinska ljubav podrazumeva ovu opasnost koja proizilazi iz potpune slobode odlučivanja.

Šta Bog radi kada čovek pođe pogrešnim putem i jedinom Dobru okrene leđa?

Čovek se odvojio od Boga. Šta sada? Pismo kaže da je Bog u svom sveznanju, i pre nego što su anđeli i čovek pogrešno izabrali, za taj slučaj preduzeo brižljive preventivne mere. Ova činjenica da je Bog unapred video pad u greh mnogima je kamen spoticanja. Ustvari to i nije teško razumeti ako se pažljivo razmisli i uzmu u obzir sledeći razlozi:

Posmatrajući čoveka lako se mogu uočiti neke osobine. Naprimer pre nego izgovori neku važnu stvar uvek kaže "Ah...". Ili, pre nego ispriča neku doskočicu, on nabira obrve. Posle nekog vremena može se predvideti, s' obzirom na ranija zapažanja, šta će čovek uraditi još pre nego to učini.

Moja sposobnost da predvidim nečije postupke ne čini me nikako odgovornim za njih. Činjenica je, isto tako, da je Bog mogao predvideti šta će Adam i Eva, kao i sav ljudski rod, učiniti, ali ga ne možemo smatrati odgovornim za njihove postupke, naročito zbog toga što im je dao slobodnu volju. Bog je unapred video pad čoveka i anđela u greh, i bio je već pre stvaranja sveta spreman poslati im svog Sina kao žrtvu za greh.

Mnogi misle da je upravo to, što je Bog unapred znao za sve ovo, razlog da ga okrivimo za čovekov pad u greh. Videli smo da ga, uprkos tome, ne možemo smatrati odgovornim za stanje greha u kome se celo čovečanstvo nalazi. Naprotiv, mogućnost da se slobodno odlučimo ljubiti i vežbati se u pobožnosti, govori o tome da je čovek kriv a Stvoritelj nedužan.

Mnogi će se ovde upitati zašto je uopšte Bog stvorio anđele, čoveka i svet kada je unapred video kaos, mržnju, bedu i nevolju koja će nastati zbog slobode odlučivanja? Nije li to bilo zlonamerno, obzirom da je Bog znao kakve će biti posledice takvog čina? Zar ne bi bilo bolje da sve to uopšte nije bilo stvoreno? Ta ista pitanja se pojavljuju u životu svakog čoveka. Naprimer u braku. Već na venčanju znamo da ćemo doživeti bol, razdvajanja kroz smrt, zato se kaže kod obreda crkvenog venčanja: *"dok vas smrt ne razdvoji"* (ako ne dođe Isus pre naše smrti). Mi, iako to unapred znamo, preuzimamo tu bol na sebe jer verujemo da je takav život u ljubavi, pa makar i jedan dan (a četrdeset ili pedeset godina prođu kao jedan dan), bolji i radosniji nego li život bez ljubavi.

Ljubav koja je od Boga obogaćuje karakter, oplemenjuje dušu i nagrađuje nas preobilno za kušnje kojima smo izloženi u budućnosti i sadašnjosti. Postavlja se pitanje: ŠTA VIŠE VREDI? Oni koji su okusili ljubav, odgovoriće da se brige i nevolje koje prate ljubav ne mogu sa njom meriti.

Očigledno Stvoritelj, koji je ljubav, misli isto tako, jer nas je stvorio uprkos svemu. Odlučio se na rizik jer je bio uveren da toplina ljubavi nadvisuje gorčinu trpljenja. Vredniji je samo jedan dan ljubavi nego li apsolutna odsutnost ljubavi, a gde ima života ima i mogućnosti za ljubav. Osim toga, kušnje i bol traju na zemlji samo kratko vreme, dok oplemenjivanje karaktera onih koji su kroz stradanje postali savršenima traje večno. Kako god pogledali, moramo priznati da je čovek, zbog ljubavi, dragocen.

Šta se događa posle pada u greh, kada je greh ušao u svet? Šta radi Bog koji je ljubav? Postavimo ta pitanja drugačije. Šta radi onaj koji ljubi, kada nije shvaćen i nije mu uzvraćena ljubav? Sveto pismo kaže: **"Ljubav je strpljiva, puna dobrote... ne razdražuje se, nije zloslutna; ne raduje se nepravdi, a raduje se istini; sve podnosi, uvek veruje, svaku nadu čuva, sve snosi... Ljubav nikad ne prestaje" (1. Korinćanima 13,4–8)**

Od prave ljubavi se očekuje strpljenje, dobrotivost, da sve podnosi, u nadi da će biti krunisana pobedom.

Bog je unapred video greh i propast u koju će svet upasti. Kada se to i dogodilo, nije planuo gnevom i sve uništio, kako bi to mnogi očekivali koji i sami tako postupaju kad im se dogodi nešto neugodno ili nepravedno. On je pokušao svojom ljubavlju i strpljivošću spasiti ono što se može, od strahovite propasti. On je verno i ozbiljno upozorio ljude i anđele na posledice njihove pogrešne odluke, ali nije sebi zatvorio put do našeg srca dok je pokušavao da nas vrati sa pogrešnog puta. Samim tim bi mogućnost za pravu ljubav bila zauvek izgubljena. Strpljivošću nas je pokušao dovesti razumu i ljubavi. Taj pokušaj je doživeo svoj vrhunac kada je poslao svoga Sina, koji je dobrovoljno položio život za sve nas. Sin je dobrovoljno i po vlastitoj odluci otišao u smrt. Nije ni pokušao da se brani, jer je, kako je rekao, došao umreti za grehe mnogih.

Sada On čeka i želi da svi dođu do spoznaje istine: **"koji hoće da se svi ljudi spasu i dođu do potpune spoznaje istine" (1. Timoteju 2,4); "Ne odustaje Gospod od izvršenja obećanja, kako to neki misle, nego vas strplivo podnosi jer neće da se iko izgubi, nego da svi pristupe ograćenju" (2. Petrova 3,9).** Tako je Bog zamislio da se svi ljudi spasu, iako im je ostavio slobodu da mu se i ne obrate u pokajanju. Ipak, Bog je spreman i voljan primiti sve koji mu se obrate.

To što Bog toliko dugo čeka pre nego što počne suditi prestupnicima

koji su upropastili Njegovo delo, samo dokazuje da je on Bog ljubavi, pun dobrote i strpljenja, i ne može se tako lako iznervirati kao mi ljudi.

Jedino se tako može objasniti činjenica da Bog nije već odavno izrekao svoj sud nad grešnicima, tj. nad svim ljudima (svi smo mi grešnici, iako smo za sebe i za naše sugrađane poštenu ljude), i uspostavio na zemlji i na nebu "marionetsku državu", koja bi izvršavala Njegovu volju. Tako bi sigurno postupio svaki diktator i nasilnik, kada bi se čovečanstvo suprotstavljalo njegovoj volji koliko se čovek suprotstavlja Božjoj volji. (Onima koji sumnjaju u to da se čovek može suprotstaviti Božjoj volji u svom životu ili životu drugih, može se ovako objasniti: zapitaj se da li je Bog planirao konkretno sadističko delo za koje ti znaš i jesi li njime pogođen? Da li je Božja volja bila da se hladnokrvno i na najstrašnije načine ubija gasom šest ili sedam miliona Jevreja među kojima su bile žene, deca, starci? Tvrditi da to nije protiv Božje volje značilo bi umanjiti ovako gnusan greh. To isto važi i za primenu nuklearnog oružja na nezaštićene gradove sa svim posledicama koje nosi). Još više bi bilo protiv Božje volje kada bi On uspostavio "marionetsku državu", jer bi to značilo da on nasilno želi nametnuti svoju volju. Time bi bila isključena i onemogućena i najmanja mera ljubavi za koju smo sposobni. Već i malo ljubavi i malo onih koji se obraćaju Bogu, i hrane se Njegovom ljubavlju, vredi daleko više nego da takva mogućnost uopšte ne postoji.

Da je Gospod odmah sudio, mnogi koji su mu se u međuvremenu obratili pokajani, bili bi zauvek izgubljeni za Njega i Njegovo kraljevstvo.

O britanskom kralju Džordžu VI i njegovoj ženi Elizabeti priča se sledeće: kao mladić zaljubio se budući engleski kralj u lepu Elizabetu iz Škotske. Ubrzo je otišao kod nje i zaprosio je, ali ga je ona odbila. Govorilo se da princ nije privlačan ženama. Bio je, naime, malo nespretn u govoru i ponašanju. Mladi princ je bio jako nesrećan što ga je Elizabeta odbila. Otišao je kod svoje majke da se posavetuje.

Majka ga je saslušala sa puno razumevanja. Kad je mladić završio svoju priču, postavila mu je samo jedno pitanje, da li on stvarno voli Elizabetu, ili bi se mogao odlučiti i za neku drugu. Mladi princ je odgovorio da želi za ženu samo Elizabetu, i ni jednu drugu na čitavom svetu. Majka mu je rekla: "Onda možeš uraditi samo jednu stvar. Idi ponovo k njoj i zaprosi je još jednom."

Princ je nadvladio svoj ponos i zaprosio mladu Škotlandanku još jednom. Ponovo je bio odbijen. Kad se malo pribrao, ponovo je pitao majku za savet. Ona ga je strpljivo saslušala, pokazala mu da saoseća sa njim i pitala ga da li je i posle drugog odbijanja voli. Njemu je bilo sasvim jasno da samo nju želi i voli između svih devojaka koje je mogao birati. "U tom slučaju", rekla je majka, "ne prostaje ti ništa drugo nego da opet odeš kod nje i zaprosiš je ponovo". Posle nekog vremena otišao je, dakle, mladi princ po treći put kod lepe Škotlandanke. Mlada princeza je uvidela da je princ uporan i da mu ona znači sve. I ne samo to; osetila je da njegova ljubav budi u njenom srcu isto osećanje. Priznala mu je da ga voli i da želi biti njegovom ženom. Tako je nastao veoma sretan familijarni život, koji je trajao sve do kraljeve smrti.

U ljubavi često treba biti strpljiv, sve dok se ona ne pojavi u srcu budućeg partnera; a kada se jednom pojavi obostrana ljubav, treba je negovati da bi se ta ljubav i održala onako kako ju je Bog zamislio, na radost i sreću oba supružnika.

Kod svake ljubavi dođe vreme kada onom koji čeka treba dati konačan odgovor "da" ili "ne". Onaj od koga se očekuje odgovor može odbiti ljubav, isto tako i druga strana može slobodno odlučiti koliko dugo će čekati. Ako ona kojoj se udvara pođe za drugog, to pitanje je rešeno. Sveto pismo kaže da se isto događa i u duhovnom svetu, kada se Božji Duh više ne trudi oko čoveka.

Mi ljudi možemo samo ponekad primetiti da Božji Duh napušta čoveka i ne pokazuje više brigu za njega. Tako nešto se događa, ali uglavnom

skriveno od pogleda smrtnika. Bog se trudi oko nas kao pravi udvarač. Isus je pravi prijatelj naših duša i našeg srca, ali postoji trenutak u kojem mi možemo odlučiti i "poći za drugog" i ograditi se od delovanja Duha Svetoga. Možemo okrenuti svoje srce materijalnim stvarima, i grehu, i ne dopustiti da nas neko savetuje. Takvom odlukom se sasvim udaljavamo od Boga. Tada možemo reći da su prošli dani "udvaranja". Poslanica Jevrejima na više mesta govori o tome, nar. 3,11; 6,4–6; 10,26–30. Ako osećamo i najmanju sklonost da zanemarimo Božju ponudu ljubavi, trebalo bi da nas takvo stanje ozbiljno zabrine.

KADA STARI SVET PROĐE

Posle kratkog razmišljanja o suštini Boga i zla, na način kako su opisani u Svetom pismu (kome nije cilj takmičenje sa teologijom, nego promena razmišljanja čoveka koji je izvan toga, jezikom, koji svako razume), izgleda da, nije suprotno zdravoj pameti verovati u savršenog, svemogućeg Boga, koji je savršena ljubav. Ako je Bog zaista ljubav, i ako se kao savršen čovek objavio kroz Isusa Hrista (šta nam Isus jasno potvrđuje), trebalo bi da sadašnje stanje sveta prihvatimo ovakvim kakvo jeste, sve dok Bog ne izbavi iz propasti sve one koji se kaju i žele se obratiti Njemu. Tako ljudi primaju oprostenje greha i dobijaju mir koji **"prevazilazi svaki razum"**.

Ako je, dakle, delo spasenja takvo da se svi mogu spasiti sa starog, tonućeg, torpedovanog broda i dovesti se u sigurnost (apostol Pavle opominje: **"spasite se od ovog pokvarenog naraštaja" Dela 2,40**), onda će Bog obnoviti, kao što je obećao, čitavu građevinu, sve svoje stvaranje i šta više, učiniti još boljim nego u vreme Adamovo. On će stvoriti novo nebo i novu zemlju gde će vladati apsolutna pravda.

Pa, zar je moguće verovati da će On svoje vlastito stvorenje zauvek ostaviti u neredu? Obećao je da to neće učiniti. Bog sa svojom reči potvrđuje da će u obnovljenom kraljevstvu vladati oni koji su kroz pokajanje obnovljeni i pročišćeni, zagrejani ljubavlju Božjeg Duha, koji više ne ljube sadašnje stanje zla u svetu.

Lako je prepoznati mudrost u planu da tako obnovljeni ljudi učestvuju u vladavini nad tim savršenim kraljevstvom. Oni su već okusili gorčinu pogrešnog izbora i udaljenost od jedinog Boga. Takvo iskustvo isključuje mogućnost da ovi opet padnu u isti greh i ponovo unesu jad

u svet. Kažu da se opečeno dete boji vatre, isto tako se spašeni grešnik plaši greha. Ovim spašenim ljudima napuniće Bog svoje kraljevstvo zato što još uvek želi pridobiti za to ljude, ali to važi samo za sadašnjost.

Novim stvorenjem vladace Onaj koji se već dokazao kao najpodesniji za tako visoku službu. Može li biti jačeg dokaza Njegove sposobnosti da vlada od činjenice da On toliko ljubi svoje podanike da je umro za njih? Većina kraljeva zahteva od svojih podanika da svoju vernost dokažu spremnošću da umru za njega.

Kod Hrista je to suprotno. On je umro po Svojoj vlastitoj volji, da bi mogli živeti njegovi podanici: **"... upoznavajući nas sa tajnom volje svoje, po milostivoj nameri, koju je u sebi imao, da je izvrši kad se ispune vremena, pa da se sve ispuni u Hristu, i ono što je na nebesima i ono što je na zemlji."** (Efežanima 1,9–10)

Ispunjenje punine vremena se odnosi na vladavinu obećanog Božjeg kraljevstva. Sve će u tom kraljevstvu biti sjedinjeno u Hristu. Čovek učestvuje u dolazećem Božjem kraljevstvu time što se želi spasiti od sadašnje propasti i svedoči da veruje Isusu Kristu, koji ga je zauvek izbavio iz greha. **"Zatim videh novo nebo i novu zemlju, jer prvo nebo i prva zemlja prodoše, i mora više ne beše. I videh sveti grad, novi Jerusalim, silaziti od Boga sa neba, opremljen kao nevesta ukrašena za svog zaručnika. I čuh silan glas sa neba da govori: Evo šatora Božjeg među ljudima! On će prebivati sa njima, i oni će biti narod njegov, i sam Bog biće sa njima. On će otrti svaku suzu sa očiju njihovih i smrti više neće biti, ni žalosti, ni vike, ni bolesti neće više biti, jer prvih stvari nestade."** (Otkrivenje 21,1–4)

Nekoliko reči o piscu

Doktor Vajlder Smit rođen je 1915. godine. Studirao je prirodne nauke na univerzitetu u Oksfordu. Prvi doktorat iz područja organske hemije stekao je na univerzitetu Riding (Reading) u Engleskoj. Na univerzitetu u Ženevi je doktorirao po drugi put iz iste oblasti. Svoj treći doktorat dobio je 1964. godine na E.T.H. univerzitetu u Cirihu. Kao profesor farmakologije i kimoterapije bio je redovni gost i predavač na mnogim univerzitetima širom Evrope, Azije i Amerike.

Doktor Smit nije poznat samo kao naučnik, već i kao vernik. Njega kao vernika i naučnika posebno zanima odnos između vere i nauke. S tim u vezi je napisao veći broj knjiga na pitanja iz biologije, hemije, sociologije i ekonomije.

SIONSKA TRUBA

www.siont.net

Onima, koji imaju interes za Reč, dela i puteve Božije...
Nadamo se, da će ova i druge knjige ispuniti našu viziju i želje za vas:

*"Za poznanje mudrosti i vaspitanja,
za shvatanje izraza razuma
i primanje nauke pameti,
pravičnosti, pravde i poštenja;
za davanje prostima razbora,
znanja i razmišljanja mladome čoveku.
(Poslovice 1:2-4)*

**OVAJ FAJL JE BESPLATAN,
I JEDINO TAKO MOŽE DA SE DALJE DISTRIBUIŠE!**
